de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

De minister van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
Dr. Y.J. van Hijum
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

[redacted]

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 00 22
www.rechtspraak.nl

datum 26 juni 2025
doorkiesnummer [redacted]
e-mail [redacted]
ons kenmerk [redacted]
uw kenmerk [redacted]
cc De staatssecretaris Rechtsbescherming
bijlage(n) -
onderwerp Aanvullend advies concept wetsvoorstel Personeelsbehoud bij crisis gewijzigd onderdeel rechtstreeks beroep

Geachte heer Van Hijum,

Bij brief van 24 april jl, binnengekomen 29 april, [redacted], verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') aanvullend advies uit te brengen inzake het concept wetsvoorstel Personeelsbehoud bij crisis voor wat betreft het gewijzigd onderdeel rechtstreeks beroep (het 'aangepaste wetsvoorstel').

De Raad wijst erop dat hij op 25 juli 2024 advies heeft uitgebracht over het wetsvoorstel Personeelsbehoud bij crisis. Na ontvangt van adviezen onder meer uit de internetconsultatie heeft u het indertijd ter advisering aangeboden wetsvoorstel aangepast. Een van de aanpassingen betreft de rechtsbescherming. Deze advies aanvraag ziet alleen op dit aangepaste onderdeel.

DE WIJZING IN HET WETSVOORSTEL

Het wetsvoorstel biedt enkele instrumenten die de werkgever onder voorwaarden kan inzetten bij een crisis. Zo kan de werkgever bijvoorbeeld een initiële aanvraag indienen bij het UWV als hij voornemens is gebruik te maken van de mogelijkheid tot herplaatsing, verminderde loondoorbetaling of een combinatie daarvan. Wanneer de werkgever het niet eens is met de vaststelling van UWV betreffende de initiële aanvraag, heeft de werkgever met de voorgestelde wijziging de mogelijkheid om rechtstreeks beroep in te stellen bij de bestuursrechter. Daartoe wordt artikel 3 van het wetsvoorstel toegevoegd aan Bijlage 1 van de Algemene wet bestuursrecht (Regeling rechtstreeks beroep). In het indertijd ter advisering aangeboden wetsvoorstel was een voorafgaande bezwaarschriftprocedure nodig alvorens beroep bij de bestuursrechter kon worden ingesteld.

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

Er is volgens de Memorie van Toelichting (MvT)[1] gekozen voor uitsluiting van de bezwaarschrift procedure vanwege het belang voor de werkgever om zo snel mogelijk duidelijkheid te hebben over de vraag of een werkgever door een crisis wordt geraakt bij een afwijzende beschikking. De keuze om af te zien van de bezwaarprocedure wordt rechtvaardig geacht, omdat de werkgever niet adequaat meer kan handelen tijdens een crisis als hij lang in onduidelijkheid verkeert over zijn rechtspositie. Als de werkgever de maatregelen in het wetsvoorstel niet snel kan benutten hebben deze niet meer het gewenste effect. Dat geldt zowel voor een crisis waardoor een enkele werkgever wordt geraakt, als een crisis waar werkgevers in grote getalen door worden getroffen, aldus de MvT.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.[2]

ADVIES

De Raad onderschrijft in dit bijzondere geval de wijziging van het wetsvoorstel waardoor de werkgever de bezwaarfase kan overslaan en rechtstreeks beroep kan instellen bij de rechtbank. Daarbij benadrukt de Raad dat het hier gaat om uitzonderlijke regelgeving die alleen in crisissituaties geldt waarin snelheid van groot belang is. Dit is de reden dat de Raad zich kan vinden in de door u voorgestelde wijziging.

WERKLAST

De Raad verwacht dat er, steeds op tijdelijke basis, een verhoging van de werklast van de Rechtspraak kan ontstaan, omdat het aantal beroepen incidenteel kan toenemen door crises. De besluitvorming van het UWV op verzoeken van werkgevers om in aanmerking te komen voor de betreffende compensatie zal leiden tot het door werkgevers betwisten van de afwijzingen daarvan, terwijl de filterwerking van de bezwaarfase voordat het beroep ingesteld is, wegvalt. Het aantal beroepen zal ongeveer gelijk zijn aan het aantal bezwaarschriften indien er wel een bezwaarschriftenprocedure zou zijn. De Raad verwacht niet dat dit aantal (en het daaropvolgende hoger beroep) een grote vlucht zal nemen. Verder verwacht de Raad niet dat deze zaken, indien zij behandeld worden, een zodanige complexiteit zullen hebben dat extra behandeltijd nodig is.

Niettemin kan ingeval van een crisis – dus steeds tijdelijk- een aanzienlijk aantal zaken de Rechtspraak bereiken in relatief korte tijd. Ook in het advies inzake het wetsvoorstel Personeelsbehoud bij crisis van 25 juli 2024 is reeds aangegeven dat de coronacrisis heeft laten zien dat een wereldwijde uitbraak van een virus tot een complete ontregeling van de wereldeconomie kan zorgen en dat niet valt in te zien waarom dat tot een eenmalige gebeurtenis beperkt zou blijven.

---

[1] MvT, blz. 66

[2] De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

Tevens is duidelijk geworden dat de tijdelijkheid van een crisis ook een langere periode kan omvatten. Tegelijkertijd merkt de Raad op dat ook de efficiëntie van de Rechtspraak zelf in het afdoen van zaken geraakt wordt in tijden van crises, waardoor behandel- en doorlooptijden oplopen en prioritering tussen verschillende soorten zaken noodzakelijk wordt. De Raad concludeert daarom in lijn met voornoemd advies van vorig jaar dat door het onvoorzienbare karakter van crises, werklastgevolgen zich op voorhand moeilijk laten voorspellen en kwantificeren.

CONCLUSIE

De Raad kan zich vinden in de voorgestelde wijziging van het wetsvoorstel die het mogelijk maakt om rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter in te stellen tegen een beschikking van het UWV op de initiële aanvraag.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

[redacted]

Voorzitter Raad voor de rechtspraak